

آزمون + پاسخ تشریحی

نون شب حفظیات (تلا)

علیرضا عبدالمحمدي

انتشارات
نگو

به همراه کدهای هوشمند صوتی

تقدیم به زهره کمالی‌نژاد؛ شهید مدافع سلامت

زهره

خُنیاگرِ فلک

پیدختِ آسمان

رامشگرِ زمان

آن دورِ سعدِ آسمانِ سومین

بنهاده رخ در اندرونِ سیه چالۀ زمین

بر آسمان پرید

آه ای ستاره‌ها!

آه ای بلندقبا سبز بوشان چاودان!

تقدیم بر شما

ناهِیدِ آسمان

این زهرهٔ زمین

اگر از من بپرسی: «زندگی چیست؟» شاید ابتدا سرفه‌ای کنم و بعد زستِ روشنفکر مآبانه‌ای بگیرم و بر منبر سخنوری نشینم و چند ساعت حرف‌های «صدمن یک‌غاز» بزنم که هم تو کیف کنی و هم من به تسلط بر فصاحت و بلاغت خود بیلم و در نهایت هم، هیچ اندر هیچ و بدون ذره‌ای تغییر، راه «کله‌بزی» پیش بگیرم و «مغز خر» خوریم و ... بگذریم ... ولی حقیقتش این است که «نمی‌دانم» صادقانه‌ترین جواب من است؛ البته در جلعهٔ «همه چیز دان» ما که هر کدامان «دانای کل» هستیم و توهم تسلط بر همهٔ علوم طبیعی و ملوراءالطبیعه را در آستین داریم، گفتنِ «نمی‌دانم» از آن حرف‌های بی‌معنی است که یا اصلاً در عمرمان نمی‌شنویم و یا اگر می‌شنویم از سرِ تواضعِ متکبرانه‌ای است که از صد «می‌دانم» و خوب هم می‌دانم» قوی‌تر است و گوینده‌اش قصد دارد بگوید: «به تمام دانایی‌ها و رفتارهای من «تواضع» را هم بیفزایید.» اما صادقانه بگویم جواب این سؤال که «زندگی چیست؟» را نمی‌دانم؛ فقط می‌توانم چند حدس کوچک بزنم؛ شاید یکی از آن‌ها باشد، شاید، چندتایشان، شاید همگی و احتمال زیاد هم دارد لشتباه کنم و هیچ کدامشان نباشد:

«زندگی» شاید راه رفتن روی لبهٔ جدول کنار جوی خیابانِ شلوغی است بی‌توجه به نگاه

رهگذران!

«زندگی» شاید یک خنده بی‌علت به شنیدن جوکی بی‌مزه از معلم عربی است.
 «زندگی» شاید یک لبخند صبحگاهی است به آقای جدی که در آسانسور چشم در چشم
 ما می‌شود.

«زندگی» شاید تعارف یک سبب به نگاهیان جلوی در است که هر روز بی‌تفاوت از کنارش گذشته‌ای.
 «زندگی» کندن تکه‌ای نان سنگک است که تا به خانه برسانی نصف آن را خورده‌ای.
 «زندگی» همین رفتن و ایستادن و احوال‌پرسی است از همه!

و شاید «زندگی» نام دیگر «اکنون» است.
 ممکن است بررسی حالا این همه «زندگی زندگی» گفتن چه ربطی به مقدمه کتاب «تلا»
 داشت؟ و من هم خواهم گفت شاید هیچ! و شاید هم «اکنون» همین کتابی است که در
 دستانت است.

و اما برای آشنایی با این کتاب به فصل «دو کلمه حرف حساب» برو!
 و در پایان:

سپاس از همه بچه‌های لگو در همه طبقات، مخصوصاً خانم سکینه مختار که جرّقه تألیف
 چنین کتابی را در ذهنم ایجاد کرد و سپاس دیگر از گروه تایپ و ویراستاری و گرافیک خانم‌ها
 زهرا فیض، سمانه کاظمی و راضیه صلحی و ...

علیرضا عبدالمحمّدی

در زمستان آلوده کرونایی ۹۹

شماره‌ها

۸۴..... نون شب شماره ۴۰	۴۴..... نون شب شماره ۲۰	فصل صفر، دو کلمه حرف حساب ۲
۸۶..... نون شب شماره ۴۱	۴۶..... نون شب شماره ۲۱	نون شب شماره ۱..... ۶
۸۸..... نون شب شماره ۴۲	۴۸..... نون شب شماره ۲۲	نون شب شماره ۲..... ۸
۹۰..... نون شب شماره ۴۳	۵۰..... نون شب شماره ۲۳	نون شب شماره ۳..... ۱۰
۹۲..... نون شب شماره ۴۴	۵۲..... نون شب شماره ۲۴	نون شب شماره ۴..... ۱۲
۹۴..... نون شب شماره ۴۵	۵۴..... نون شب شماره ۲۵	نون شب شماره ۵..... ۱۴
۹۶..... نون شب شماره ۴۶	۵۶..... نون شب شماره ۲۶	نون شب شماره ۶..... ۱۶
۹۸..... نون شب شماره ۴۷	۵۸..... نون شب شماره ۲۷	نون شب شماره ۷..... ۱۸
۱۰۰..... نون شب شماره ۴۸	۶۰..... نون شب شماره ۲۸	نون شب شماره ۸..... ۲۰
۱۰۲..... نون شب شماره ۴۹	۶۲..... نون شب شماره ۲۹	نون شب شماره ۹..... ۲۲
۱۰۴..... نون شب شماره ۵۰	۶۴..... نون شب شماره ۳۰	نون شب شماره ۱۰..... ۲۴
۱۰۶..... نون شب شماره ۵۱	۶۶..... نون شب شماره ۳۱	نون شب شماره ۱۱..... ۲۶
۱۰۸..... نون شب شماره ۵۲	۶۸..... نون شب شماره ۳۲	نون شب شماره ۱۲..... ۲۸
۱۱۰..... نون شب شماره ۵۳	۷۰..... نون شب شماره ۳۳	نون شب شماره ۱۳..... ۳۰
۱۱۲..... نون شب شماره ۵۴	۷۲..... نون شب شماره ۳۴	نون شب شماره ۱۴..... ۳۲
۱۱۴..... نون شب شماره ۵۵	۷۴..... نون شب شماره ۳۵	نون شب شماره ۱۵..... ۳۴
۱۱۶..... نون شب شماره ۵۶	۷۶..... نون شب شماره ۳۶	نون شب شماره ۱۶..... ۳۶
۱۱۸..... نون شب شماره ۵۷	۷۸..... نون شب شماره ۳۷	نون شب شماره ۱۷..... ۳۸
۱۲۰..... نون شب شماره ۵۸	۸۰..... نون شب شماره ۳۸	نون شب شماره ۱۸..... ۴۰
۱۲۲..... نون شب شماره ۵۹	۸۲..... نون شب شماره ۳۹	نون شب شماره ۱۹..... ۴۲

١٨٠..... نون شب شماره ٨٨	١٥٢..... نون شب شماره ٧٤	١٢٤..... نون شب شماره ٦٠
١٨٢..... نون شب شماره ٨٩	١٥٤..... نون شب شماره ٧٥	١٢٦..... نون شب شماره ٦١
١٨٤..... نون شب شماره ٩٠	١٥٦..... نون شب شماره ٧٦	١٢٨..... نون شب شماره ٦٢
١٨٦..... نون شب شماره ٩١	١٥٨..... نون شب شماره ٧٧	١٣٠..... نون شب شماره ٦٣
١٨٨..... نون شب شماره ٩٢	١٦٠..... نون شب شماره ٧٨	١٣٢..... نون شب شماره ٦٤
١٩٠..... نون شب شماره ٩٣	١٦٢..... نون شب شماره ٧٩	١٣٤..... نون شب شماره ٦٥
١٩٢..... نون شب شماره ٩٤	١٦٤..... نون شب شماره ٨٠	١٣٦..... نون شب شماره ٦٦
١٩٤..... نون شب شماره ٩٥	١٦٦..... نون شب شماره ٨١	١٣٨..... نون شب شماره ٦٧
١٩٦..... نون شب شماره ٩٦	١٦٨..... نون شب شماره ٨٢	١٤٠..... نون شب شماره ٦٨
١٩٨..... نون شب شماره ٩٧	١٧٠..... نون شب شماره ٨٣	١٤٢..... نون شب شماره ٦٩
٢٠٠..... نون شب شماره ٩٨	١٧٢..... نون شب شماره ٨٤	١٤٤..... نون شب شماره ٧٠
٢٠٢..... نون شب شماره ٩٩	١٧٤..... نون شب شماره ٨٥	١٤٦..... نون شب شماره ٧١
٢٠٤..... نون شب شماره ١٠٠	١٧٦..... نون شب شماره ٨٦	١٤٨..... نون شب شماره ٧٢
٢٠٨..... فصل دوم: پاسخنامه تشریحی	١٧٨..... نون شب شماره ٨٧	١٥٠..... نون شب شماره ٧٣

سطح نون شب: **موسط** ▽ زمان پیشنهادی: **۵'** ▽ زمان مصرفی: ▽ تعداد درست:

۱ در کدام گزینه تمام کلمات، درست معنی شده‌اند؟

(۱) بذله‌گو: شوخ)، لفاف: پارچه یا کاغذی که داخل چیزی باشد)، تابناک: نورانی)، برگ: آذوقه)

(۲) به نقد: در حال حاضر)، لطایف: نکته دقیق و ظریف)، نکبت‌بار: شوم)، آدینه: جمعه)

(۳) شاب: برنا)، مرهم: التیام بخش)، اژدها پیکر: دارای نقش اژدها)، محضر: استشهداد نامه)

(۴) عندلیب: هزارستان)، مثنیث: خاست)، پایمردی: میانجی)، یکایک: ناگهان)

۲ معنی کدام گزینه کاملاً صحیح نیست؟

(۱) سرسام: توژم سر و مغز و پرده‌های آن که یکی از نشانه‌های آن، هذیان بوده است.

(۲) تحت الحمايه: ویژگی کشوری که معمولاً به موجب بیمانی با یک کشور نیرومند تحت حمایت او در می‌آید و امتیازات و اختیاراتی هم نمی‌گیرد.

(۳) وسائط: جمع وسیطه یا واسطه، آنچه که به مدد یا از طریق آن به مقصود می‌رسند.

(۴) محضر: محل حضور، مجازاً مجلس درس یا مجلسی که در آن، سخنان قابل استفاده گفته می‌شود.

۳ معنای مقابل چند واژه نادرست است؟

(اسرا: در شب سیر کردن)، (بن: بادام درختی)، (قاش: قسمت برجسته جلوزین)، (مباهات:

بهت و حیرت‌آور)، (انگاره: طرح و نقشه)، (تعلل: عذر و دلیل آوردن)، (روضه: گل و گیاه،

(روایی: اعتبار)، (تسکین: آرام کردن)، (هشیوار: آگاهانه)

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

۴ در کدام گزینه دقیقاً سه غلط املائی می‌یابید؟

(۱) (ماوراءالطبیعه)، (صفای احورایی)، (مشایعت)، (برخواستن پیامبران)، (غرفه بلند)، (فقیر وقتی)

(۲) (دل دهات)، (اساس تعریف)، (تاق ضربی)، (چند سیاح)، (دولت مستعجل)، (ارگ مزیان)

(۳) (حاضر و غایب)، (طموز سوزان)، (گمنام و قریب)، (تلؤلؤ ماه)، (فقه و حکمت)، (هلقوم چاه)

(۴) (غرفه‌های مساجد)، (قضه و سرگردانی)، (حدّ و حصر)، (ایلخوانی قشقایی)، (باران خورده)، (یغما)

۵ در کدام بیت غلط املايي يافت مي‌شود؟

- (۱) در حلقه گل و مل خوش خواند دوش بلبل هات الصُّبوح هَبُوا يا ايها السَّكَّارَا
 (۲) اي صاحب كرامت شكرانه سلامت روزي تَفَقَّدِي كُن درويش بي‌نوا را
 (۳) آسايش دو گيتي تفسير اين دو حرف است با دوستان مَرَّوْت با دشمنان مدارا
 (۴) در كوي نيك نلَمي ما را گذر ندادند گر تو نَمي‌پسندی تغيير كن غزا را

۶ در کدام مصراع غلط املايي وجود دارد؟

- (۱) سلاح كار كجا و من خراب كجا (۲) بين تفاوت ره كز كجاست تا به كجا
 (۳) دلم ز صومعه بگرفت و خرقة سالوس (۴) كجاست دير مغان و شراب ناب كجا

۷ پديدآورندهٔ اثر در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) (فيه ما فيه: مولوي)، (تمهيدات: عين القضاة همداني)
 (۲) (قصة شيرين فرهاد: احمد عربلو)، (في حقيقة العشق: سهروردي)
 (۳) (مثل درخت، در شب باران: محمدعلي بهمني)، (بخاراي من، ايل من: محمد بهمن بيگي)
 (۴) (تذكرة الاوليا: عطار)، (دماونديه: محمدتقي بهار)

سطح نون شب: سخت ▽ زمان پیشنهادی: "۳۰:۵" ▽ زمان مصرفی: ▽ تعداد درست:

۱ در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

- (۱) تَلَطَّف: نرمی کردن)، (خواجه‌وش: کدخدامنش)
- (۲) سوداگر: خریدار و فروشنده)، (طاس: کاسه مسی)
- (۳) ندامت: پشیمانی)، (بعینه: عیناً)
- (۴) جلاجل: دستار)، (شوکت: جلال)

۲ چند واژه غلط معنی شده است؟

- (بژ: خشکی)، (ریشخند: تمسخر)، (محقَّر: حقیر)، (مسحور: مجذوب)، (شوربا: نوعی چاشنی)،
(مؤونت: کمک)، (مطلق: رها شده)، (زَمَزَم: سنگ قیمتی سرخ)، (اعتذار: پوزش‌خواهی)،
(التفات: توجه)، (برافراختن: بلند کردن)، (الحاح: اصرار)
(۱) دو (۲) سه
- (۳) چهار (۴) پنج

۳ در کدام گزینه معنی تمام واژه‌ها درست است؟

- (۱) عندلیب: هزارستان)، (توقیع: نامه و فرمان)، (تیره‌رایی: ناراستی)، (افگار: خسته)
(۲) تمکُن: ثروت)، (قوت: رزق روزانه)، (شائبه: گمان)، (خطوات: گام)
(۳) مطرب: نوازنده)، (زهّد: پارسایی)، (صباح: سحر)، (حشم: خدمتکاران)
(۴) مستور: پنهان)، (بذله‌گو: لطفیه‌پرداز)، (صنم: دلبر)، (نمازیبین: نماز ظهر)

۴ از میان گروه واژه‌های زیر، چند مورد از نظر املایی صحیح است؟

«مانده‌های زمینی - لحن تعجب‌آمیز - بوی عود - کشتی‌های صیادی - مرحوم درویش خان - صحبت و مهاره - عنودان بدگهر - عادی و روزمزه - صلاح و مصلحت - فارغ و آسوده - اشباح و مانده‌ها - نقض و خوش»

- (۱) ده
- (۲) نه
- (۳) هشت
- (۴) هفت

۵ در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) هر کجا گرمی شامل و مرۆتی آشکار است طبع از اهمال حقوق نفور باشد و همت بر گزاردن مواجب آن محدود و مقصور.
- (۲) اما غیرت و حمیت در دین آن است که در نشر مسائل حرام و حلال نهایت مبالغه را بکند و در امر به معروف و نهی از منکر مسامحه نکند.
- (۳) چون از این مناجات فارغ شد در کوکبه نصرت به مصاف رفت و فتیحی عظیم حاصل شد تا عاقلان را معلوم شود که عمل هیچ کس را خدای مهمل نگذارد.
- (۴) سخن او گرچه بی ملاحظه و درشت رود، به سمع رضا باید شنود و متابعت کرد. حالی صواب من آن است که بر بالای روم و رسالت از دور گزارم.

۶ املائی کدام بیت درست است؟

- (۱) تمیز از سایه ممکن نیست فرق دود بردارد به روی شعله گر پاشی غبار کاحل ما را
- (۲) تویی که گر بخرامد درخت قامت تو ز رشک سرو روان را به احتزاز آرد
- (۳) خاک کوی تو به صحرای قیامت فردا همه بر فرق سر از بهر مباحات بریم
- (۴) پیاله بر کفتم بند، تا سحرگه حشر به می ز دل ببرم حول روز رستاخیز

۷ در میان آثار زیر چند اثر منظوم است؟

«تاریخ بیهقی - تاریخ بیهق - دیوار - غزلواره‌ها - چشمه - ساتاماریا - اسرارنامه - تیرانا»

- (۱) دو
- (۲) سه
- (۳) چهار
- (۴) پنج

پاسخنامه نون شب شماره ۳

۱ / ۳ → بررسی گزینه‌ها: گزینه (۱): لفاف: پارچه و کاغذی که بر چیزی بیچند. / گزینه (۲): لطایف: نکته‌های دقیق و ظریف، دقایق، سخنان نرم و دلپذیر / گزینه (۳): - / گزینه (۴): مشیت: خواست (خاست: بلند شد) / پایمردی: میانجی‌گری، خواهشگری، شفاعت

۲ / ۲ → تحت‌الحمایه: ویژگی کشور، سرزمین یا فردی است که معمولاً به موجب پیمانی با یک کشور نیرومند، تحت حمایت او در می‌آید و در عوض، امتیازات و اختیاراتی به او می‌دهد.

۳ / ۳ → معنای صحیح کلماتی که نادرست به کار رفته‌اند: بن: پسته وحشی، درختی خود رو و وحشی که در برخی نقاط کوهستانی ایران می‌روید. / مباحات: افتخار و سرافرازی / اروضه: ذکر مصیبت و نوحه‌سرایی (نشانه)

۴ / ۱ → گزینه (۱): صفای آهواری - برخاستن پیامبران - فقیر و غنی / گزینه (۲): طاق ضربی - چند صباح / گزینه (۳): حاضر و غایب - تموز سوزان - گمنام و غریب - تالگوماه - حلقوم چاه / گزینه (۴): غصه و سرگردانی - ایلخانی قشقای

۴ / ۵ → «تغییر کن قضا (قضا و قدر)» صحیح است.

۱ / ۶ → «صلاح کار» به معنی مصلحت کار صحیح است.

۳ / ۷ → «مثل درخت، در شب باران» از دکتر شفیعی کدکنی است. (قلمچی)

پاسخنامه نون شب شماره ۴

۱ / ۳ → مورد (الف): هما: پرندهای از راسته شکاریان دارای چته‌ای نسبتاً درشت / مورد (ب): خیال: تصور چیزی در ذهن هنگامی که در پیش چشم نباشد (نشانه)

۲ / ۲ → شغال: جانور پستانداری است از تیره سگان که جزو رسته گوشتخواران است. / چنگ: نوعی ساز که سر آن خمیده است و تارها دارد.

۳ / ۳ → بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): سودا: معامله و داد و ستد / گزینه (۲): دستور: وزیر و مشاور / گزینه (۴): طاق: کاخ و قصر (نشانه)

۴ / ۴ → بررسی گزینه‌ها: گزینه (۱): طبق خاک - باروهای دود خورده / گزینه (۲): مار غاشبیه / گزینه (۳): نواحی عالم - ماشین تحریر / گزینه (۴): خضر فرخنده‌پی - مضاف آلیه - ابراهیم ادم

۳ / ۵ → «عذار» صحیح است به معنی چهره و صورت.

۴ / ۶ → واژه‌هایی که در متن صورت سؤال نادرست نوشته شده است، عبارت است از: «سلاح / لهجه / سماق / سمنو» (قلمچی)

۲ / ۷ → بیتی از لیلی و مجنون نظامی گنجه‌ای و مربوط به شعر پرورده عشق است.

پاسخنامه نون شب شماره ۱۹

- ۱ / ۴ → جلاجل: زنگوله‌ها (فلم‌جی)
- ۲ / ۲ → شوربا: آش ساده که با برنج و سبزی می‌پزند. / معونت: یاری، کمک (مؤونت: خرجی زندگی، نفقه) / زمرد: سنگ قیمتی به رنگ سبز
- ۳ / ۴ → بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): توقع: امضای نامه، مهر کردن نامه و فرمان / گزینه (۲): خطوات: گام‌ها، جمع خطوه / گزینه (۳): صباحت: خوب‌روی، زیبایی (نشانه)
- ۴ / ۲ → اصلاح شده موارد غلط: صحبت و محاوره / اشباه و مانند‌ها / نغز و خوش
- ۵ / ۲ → مسامحه ← مسامحه (آسان گرفتن) (فلم‌جی)
- ۶ / ۳ → تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه (۱): کاحل ← کاهل / گزینه (۲): احتراز ← اهتزاز / گزینه (۴): حول ← هول
- ۷ / ۲ → آثار منظوم ← غزلواره‌ها (شکسپیر) / شعر چشمه (نیمه) / اسرارنامه (عطار)

پاسخنامه نون شب شماره ۲۰

- ۱ / ۳ → سوله: ساختمان سقف‌دار فلزی / خدنگ: چوبی سخت و محکم که از آن تیر و نیزه می‌سازند (خلنگ: علف جارو) / اشباه: همانندان (جمع است نه مفرد!)
- ۲ / ۴ → راه تافتن: راه را عوض کردن، تغییر مسیر دادن (نشانه)
- ۳ / ۲ → بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): مألوف: خوگرفته / گزینه (۳): تیمار داشتن: غمخواری / گزینه (۴): وُصلت: پیوند (نشانه)
- ۴ / ۲ → تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه (۱): کارگذار ← کارگزار / گزینه (۳): مخزول ← مخذول (خوار، زبون گردیده) / گزینه (۴): فوک ← گوک (قورباغه)
- ۵ / ۳ → اصلاح شده ترکیبات اشکال‌دار: زرخدان و چانه / ضیعت اندک / اعیان و وزیر / محبوب گشتن / مال بی‌شبهت / صفت آزادگان / تحرک روس‌ها / مگه و طائف / ازل و ابد
- ۶ / ۳ → املائی درست واژه: بگذارد ← بگزارد / سنا ← ثنا / قرابت ← غرابت
- ۷ / ۱ → توصیه: فصلی «این عبارت از کیست؟ / این بیت از کیست؟» کتاب تاریخ ادبیات + قلمروها را ببین!